

MINISTERSTWO GOSPODARKI

***ANALIZA
SYTUACJI GOSPODARCZEJ
POLSKI W I KWARTALE 2009 R.***

DEPARTAMENT
ANALIZ I PROGNOZ

Warszawa, czerwiec 2009 r.

Spis treści

<i>Synteza.....</i>	<i>3</i>
<i>Znaczące spowolnienie wzrostu gospodarczego.....</i>	<i>5</i>
<i>Znaczące pogorszenie wyników w przemyśle.....</i>	<i>7</i>
<i>Budownictwo.....</i>	<i>8</i>
<i>Rolnictwo.....</i>	<i>9</i>
<i>Handel wewnętrzny – pogłębienie trendu spadkowego.....</i>	<i>10</i>
<i>Inflacja... ..</i>	<i>11</i>
<i>Rynek pracy – stopniowe pogorszenie... ..</i>	<i>12</i>
<i>Wzrost wynagrodzeń oraz świadczeń socjalnych... ..</i>	<i>14</i>
<i>Finanse publiczne.....</i>	<i>15</i>
<i>Polityka monetarna i kurs walutowy... ..</i>	<i>16</i>
<i>Zmniejszenie obrotów handlu zagranicznego... ..</i>	<i>18</i>
<i>Poprawa bilansu płatniczego.....</i>	<i>19</i>

Synteza

- **Rok 2008 to dla Polski okres stopniowego spowolnienia gospodarczego. Nadal jednak polską gospodarkę charakteryzował relatywnie wysoki wzrost gospodarczy, a skutki kryzysu na światowych rynkach finansowych miały ograniczony zakres.** Źródła wzrostu gospodarczego (ożywienie popytu inwestycyjnego, wysoki wzrost konsumpcji i dynamicznie rosnący eksport) pozwoliły na uzyskanie jednego z lepszych wyników w UE. Należy jednak zwrócić uwagę, że tendencje te w ostatnich miesiącach roku osłabły.
- W pierwszych miesiącach bieżącego roku wzrost PKB znacznie spowolnił. **Według wstępnego szacunku GUS wzrost PKB w I kwartale 2009 r. wyniósł 0,8%.** Popyt krajowy przestał mieć pozytywny wpływ na kształtowanie się PKB, natomiast zwiększyła się rola popytu zewnętrznego.
- W okresie styczeń-marzec 2009 r. **produkcja sprzedana przemysłu** obniżyła się o 10% w podmiotach o liczbie pracujących pow. 9 osób. Tym samym podtrzymany został ujemny trend dynamiki zapoczątkowany w IV kwartale ub. roku. Było to wynikiem gorszej sytuacji finansowej przedsiębiorstw i zmniejszeniem popytu.
- W I kwartale 2009 r. **produkcja budowlano-montażowa** zmniejszyła się o 1,3% (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób). Spowodowane było to utrudnionym dostępem do kredytów, a także gorszą sytuacją finansową podmiotów gospodarczych, co w konsekwencji spowodowało zmniejszenie popytu.
- Wyniki w **handlu wewnętrznym** pogorszyły się wobec poprzedniego roku i spadek wolumenu sprzedaży detalicznej wyniósł 1,4% w podmiotach o liczbie pracujących pow. 9 osób. Było to efektem spadku popytu wewnętrznego, w wyniku obniżania się tempa wzrostu realnych wynagrodzeń.
- **Według wstępnych danych GUS w I kwartale 2009 roku** wartość eksportu liczonego według cen bieżących wyniosła 22,7 mld euro i była niższa o 20,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2008 roku. Wartość importu wyniosła 24,6 mld euro i była niższa o 27% r/r. Ujemne saldo wyniosło 1,9 mld euro tj. o 1,2 mld euro mniej niż w I kw. 2008 r. Ujemna dynamika eksportu oraz importu była efektem znaczącego spadku popytu wewnętrznego wśród głównych partnerów gospodarczych Polski oraz spadku popytu krajowego.
- W świetle wstępnych danych NBP w I kwartale 2009 roku miała miejsce poprawa ujemnego salda **na rachunku bieżącym bilansu płatniczego** w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Mniejszy deficyt był zdeterminowany przede wszystkim znacznym zmniejszeniem ujemnego salda na rachunku obrotów towarowych. Znacznie niższy niż przed rokiem był napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych.
- Inflacja mierzona **wskaznikiem CPI** w okresie styczeń-marzec 2009 r. była niższa niż w analogicznym okresie 2008 roku i wyniosła 3,3%. Jednocześnie obserwuje się osłabienie presji inflacyjnej. Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w przekroczyły poziom ubiegłoroczny o 5%, natomiast ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły o 1,8%.

- **Koniec ubiegłego roku przyniósł pierwsze widoczne efekty pogorszenia koniunktury na rynku pracy.** W I kwartale 2009 roku przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było zaledwie o 0,1% wyższe niż przed rokiem. Na koniec marca 2009 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wzrosła względem marca 2008 r. o 7,1%, a stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 11,2% (wobec 9,5% w grudniu 2008 r.).
- W okresie styczeń-marzec 2009 roku **wzrosły realnie wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw** oraz emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń. Nastąpił również wzrost siły nabywczej emerytur i rent rolników indywidualnych wobec analogicznego okresu 2008 r.
- W okresie trzech miesięcy 2009 roku **deficyt budżetowy** był zdecydowanie wyższy niż przed rokiem i wyniósł 10,6 mld zł (w ujęciu nominalnym). Dochody budżetu państwa wyniosły 66,3 mld zł. Wydatki kształtowały się na poziomie 76,9 mld zł. W porównaniu z rokiem 2008 realizacja dochodów była niższa o 1,5 pkt proc. (21,9%), a wydatków budżetowych wyższa o 3,7 pkt proc. (24,0%). Po stronie dochodowej największe znaczenie miały wpływy z podatków pośrednich, natomiast w zakresie wydatków największe znaczenie miały subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego.
- W I kwartale 2009 r. **Rada Polityki Pieniężnej** zmieniła stopy procentowe trzykrotnie. W styczniu redukcja stóp wyniosła 0,75 pkt. proc. oraz w lutym i w marcu po 0,25 pkt. proc.
- **Na rynku walutowym** w I kwartale 2009 r. nastąpiła deprecjacja polskiej waluty. Było to wynikiem oddziaływania pogarszających się danych makroekonomicznych, oraz wycofaniem się z krajowego rynku inwestorów zagranicznych.

Znaczące spowolnienie wzrostu gospodarczego...

Według wstępnych danych GUS, w 2008 r. tempo wzrostu Produktu Krajowego Brutto było niższe niż przed rokiem. Do osłabienia wzrostu gospodarczego głównie przyczyniła się sytuacja panująca na światowym rynku finansowym, jednak trwale fundamenty polskiej gospodarki przyczyniły się do wzrostu PKB o 4,9%. Był to jeden z wyższych wyników w UE.

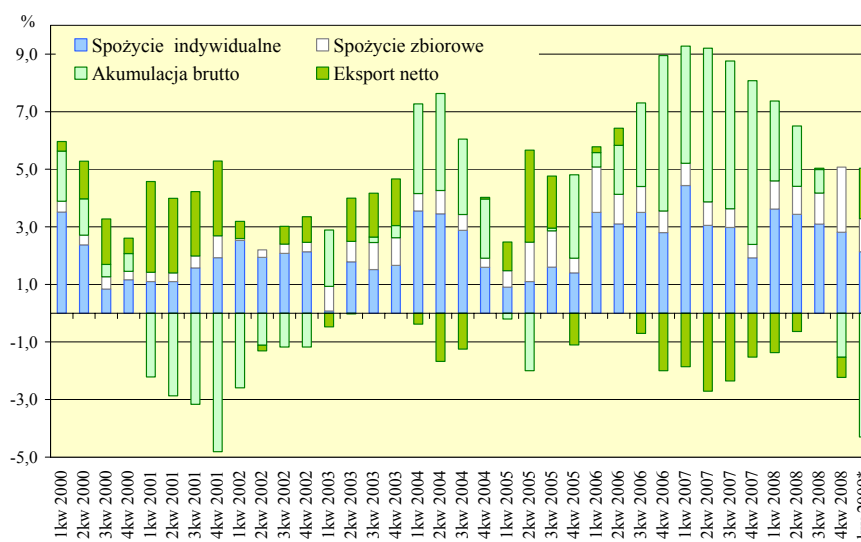
Tabela 1 Stopa wzrostu PKB w latach 2006-2009

	2006				2007				2008				2009
R/R	6,2				6,6				4,9				
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III
R/R	5,4	6,3	6,6	6,6	7,4	6,5	6,5	6,5	6,1	5,9	5,0	2,9	0,8*

* szacunek GUS

Źródło: GUS

Wykres 1 Dekompozycja wzrostu PKB w latach 2000–2009

* szacunek GUS

Źródło: Obliczenia DAP MG na podstawie danych GUS

W I kwartale br. PKB wzrósł o 0,8 % w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. Wynik ten świadczy o silnej odporności Polski na skutki światowego kryzysu. Dynamika wzrostu gospodarczego Polski nadal pozostaje jedną z najwyższych w Europie.

W pierwszym kwartale br. nadal rosły wydatki konsumpcyjne gospodarstw domowych, a także nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw. Popyt krajowy, na skutek spadku zapasów w gospodarce przestał być głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego. Podobnie jak w okresie kryzysu lat 2000-2001 jego wkład we wzrost był ujemny. Rolę motoru gospodarki przejął popyt zewnętrzny, którego wkład był dodatni po raz pierwszy od trzeciego kwartału 2005 roku i wyniósł 1,9 pkt. proc.

Niższa dynamika spożycia indywidualnego była efektem obniżania się tempa wzrostu realnych wynagrodzeń gospodarstw domowych i gorsza sytuacja finansowa przedsiębiorstw, a także utrudniony dostęp do kredytów. Za obniżenie popytu krajowego odpowiadało również pogorszenie nastrojów podmiotów gospodarczych.

Nakłady brutto na środki trwałe nadal rosły choć w znacznie wolniejszym niż w poprzednich kwartałach tempie. Do spowolnienia akcji inwestycyjnej przyczyniła się pogarszająca się sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Negatywnie na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych wpływało zaostrenie udzielania kredytów, a także wzrost niepewności i pogorszenie koniunktury u głównych partnerów handlowych Polski. Z drugiej strony jednak nadal korzystne perspektywy wykorzystania środków unijnych, a także nadal wysoki stopień wykorzystania mocy produkcyjnych pozwoliły na osiągnięcie wzrostu tej kategorii.

Tabela 2 Wzrost wartości dodanej brutto wg sekcji w latach 2001-2009

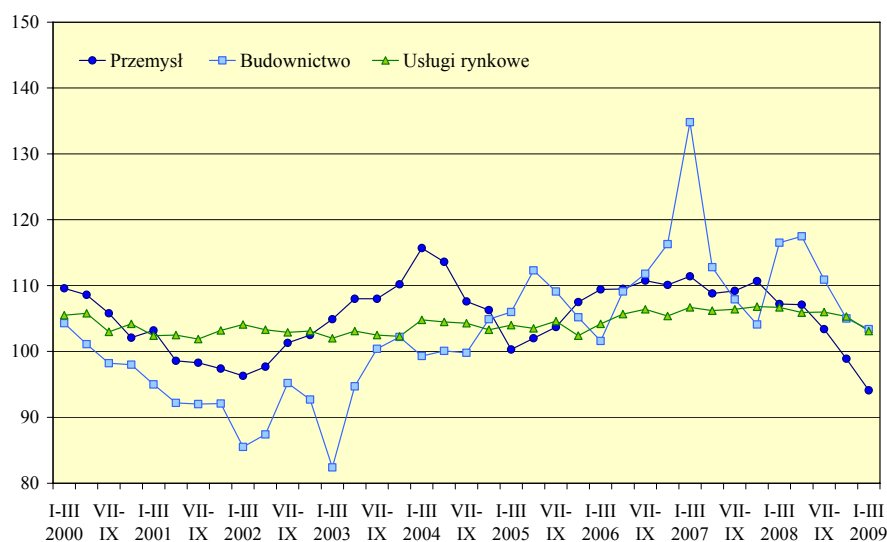
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	I kw. 2009*
Przemysł	99,2	99,5	107,8	110,5	103,5	110,0	109,9	103,7	94,1
Budownictwo	92,5	91,0	97,1	101,8	107,8	111,6	112,5	111,3	103,4
Usługi rynkowe	102,5	103,3	102,5	104,2	103,6	105,5	106,4	105,6	103,1

* szacunek GUS

Źródło: GUS

Wartość dodana brutto w gospodarce wzrosła głównie za sprawą stabilnego wzrostu wartości dodanej w sektorze usług rynkowych, którego udział w tworzeniu wartości dodanej brutto stanowi ponad 50%. Utrzymał się spadek wartości dodanej w przemyśle, obserwowany od IV kwartału 2008 r., co wiązało się ze spadkiem produkcji sprzedanej przemysłu (10% r/r). W analizowanym okresie zaobserwowano wolniejszy wzrost wartości dodanej w budownictwie, o czym zadecydowało zmniejszenie produkcji budowlano-montażowej (1,3% r/r). Pogarszające się wskaźniki zarówno w budownictwie, jak i przemyśle, przełożyły się na wynik całej gospodarki.

Wykres 2 Dynamika wartości dodanej brutto wg sektorów gospodarki w latach 2000-2009 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

* szacunek GUS.

Źródło: GUS

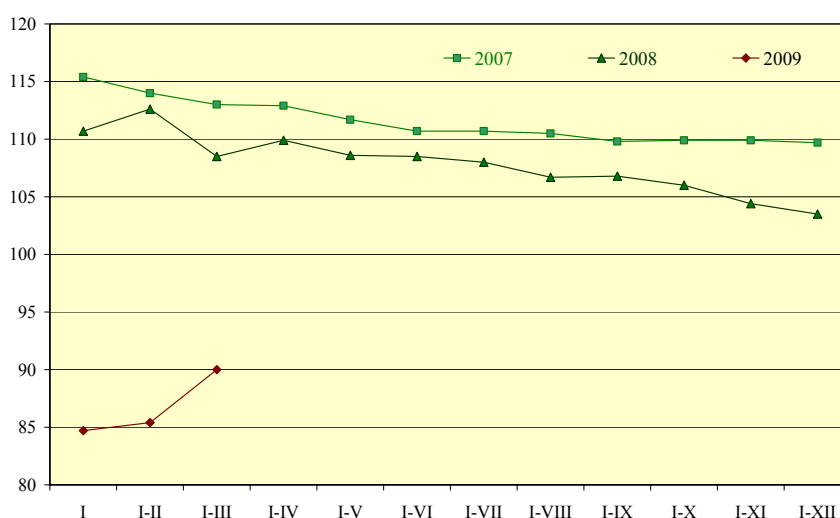
W 2009 roku przewidujemy, że wzrost PKB wyniesie ok. 1%, który pozostanie pod wpływem sytuacji zewnętrznej m.in. sytuacji na rynku kredytowym i powodzenia światowych działań antykryzysowych. Szacujemy, że nakłady brutto na środki trwałe będą nadal rosnąć przy wsparciu finansowym realizacji inwestycji ze środków unijnych. Spożycie indywidualne powinno również wzrosnąć jednak w wolniejszym tempie.

Znaczące pogorszenie wyników w przemyśle...

W 2008 roku według szacunków GUS produkcja sprzedana przemysłu w pełnej zbiorowości podmiotów wzrosła o ok. 3,3%, a w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób o 3,5% względem roku poprzedniego. Tempo wzrostu było najwolniejsze od 2002 r.

W I kwartale 2009 r., wobec analogicznego okresu roku ubiegłego, zanotowano 10% spadek produkcji sprzedanej przemysłu. Tym samym podtrzymany został ujemny trend dynamiki zapoczątkowany w IV kwartale ub. roku (spadek o 6,3% r/r). Największy spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 12,4% r/r). Wzrost produkcji dotyczył tylko sekcji dostaw wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 0,1%).

Wykres 3. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2007-2009 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Biuletyny statystyczne GUS z lat 2007-2009

Spośród głównych grup przemysłowych wzrost produkcji sprzedanej zanotowały jedynie podmioty wytwarzające dobra konsumpcyjne nietrwałe (o 2,9% r/r). Znaczne zmniejszenie sprzedanej produkcji nastąpiło w przedsiębiorstwach produkujących dobra zaopatrzeniowe (o 15,6%).

W okresie styczeń-marzec 2009 r. spadek produkcji sprzedanej, w porównaniu do ub. roku, wystąpił w 22 spośród 34¹ działów przemysłu, których udział w ogóle produkcji stanowił 86,1%. Największe spowolnienie nastąpiło w sekcji produkcji metali (o 35,3% r/r) oraz produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 27%). Wzrost wartości produkcji sprzedanej zanotowały jedynie sektory produkcji napojów (o 18,2%), produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 4,3%) oraz produkcji urządzeń elektrycznych (o 3,7%).

Wydajność pracy w przemyśle mierzona produkcją na 1 zatrudnionego w I kw. 2009 r. była niższa o 6,4% niż przed rokiem, przy mniejszym o 3,8% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 5,7%.

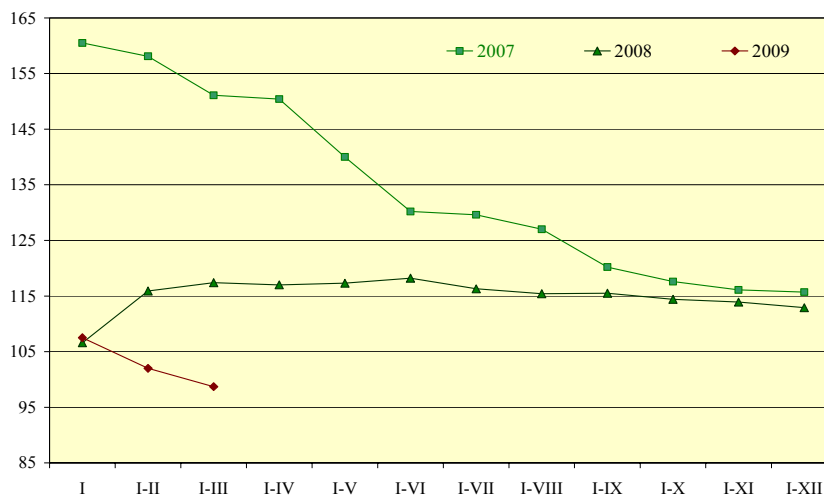
¹ Według nowej klasyfikacji PKD 2007.

Budownictwo...

W 2008 r. utrzymującemu się ożywieniu inwestycyjnemu towarzyszył dynamiczny wzrost produkcji w budownictwie. **Skala wzrostu produkcji budowlano-montażowej w firmach zatrudniających powyżej 9 osób wyniosła 10,9%.**

W okresie styczeń-marzec br. produkcja budowlano-montażowa w zbiorowości podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób spadła o 1,3% w porównaniu do analogicznego okresu ub. r. Był to najslabszy kwartał od 2003 r.

Wykres 4. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w latach 2007-2009 (analogiczny okres roku poprzedniego=100)

Źródło: Biuletyny Statystyczne GUS z lat 2007-2009

Znaczący spadek sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wystąpił w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków (o 6,8% r/r). Wzrost z kolei zanotowały podmioty zajmujące się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,7%) oraz te prowadzące roboty budowlane specjalistyczne (o 4,6%).

W I kwartale 2009 r. do użytku oddano 41,8 tys. mieszkań², tj. o 18% więcej niż przed rokiem. Większą liczbę mieszkań względem analogicznego okresu 2008 r. przekazano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 32,9%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 10,1%).

Niekorzystne dla kondycji sektora budowlanego są natomiast dane dotyczące wolumenu mieszkań, na które wydano pozwolenia (**spadek o 13,8% r/r**) oraz tych w budowie (**spadek o 38,4% r/r**) w omawianym okresie. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy był przede wszystkim trudniejszy dostęp do kredytów hipotecznych oraz wynikające z tego tytułu zmniejszenie popytu na rynku nieruchomości. W konsekwencji może się to przełożyć na dalsze pogłębianie tendencji spadkowych w sektorze oraz utrzymanie ujemnej dynamiki produkcji w kolejnych miesiącach.

² Dane wstępne GUS.

Rolnictwo...

Według wstępnych szacunków GUS w 2008 r. globalna produkcja rolnicza zwiększyła się o 3,5% w wyniku wzrostu produkcji roślinnej – o 8,3% i spadku produkcji zwierzęcej o 2,4%.

W okresie lipiec 2008 r. – marzec 2009 r. w wyniku wzrostu skupu pszenicy o 4,5% oraz żyta o 25,2% r/r, **skup zbóż podstawowych** z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego był o 5,8% większy niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu.

Tabela 3. Dynamika produkcji rolniczej w latach 2002-2008 (w cenach stałych)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008*
Ogółem	98,1	99,2	107,5	95,7	98,8	106,1	103,5
Produkcja roślinna	93,3	94,3	116,7	88,1	94,8	109,5	108,3
Produkcja zwierzęca	103,4	104,8	97,3	105,2	102,6	102,6	97,6

*dane wstępne

Źródło: GUS

W marcu 2009 r. skupiono o 162,3% więcej zbóż niż w marcu ub. r. Skup pszenicy w tym okresie wzrósł o 161,1%, a żyta o 149,1% r/r. Wysoki poziom podaży tych płodów rolnych przełożył się na spadek ich cen w skupie odpowiednio o 43,1% i 47,8% r/r oraz na targowiskach o 33% i 32,7% r/r. Średnie ceny ziemniaków w obrocie targowiskowym w marcu 2009 r. wzrosły o 45,7% r/r.

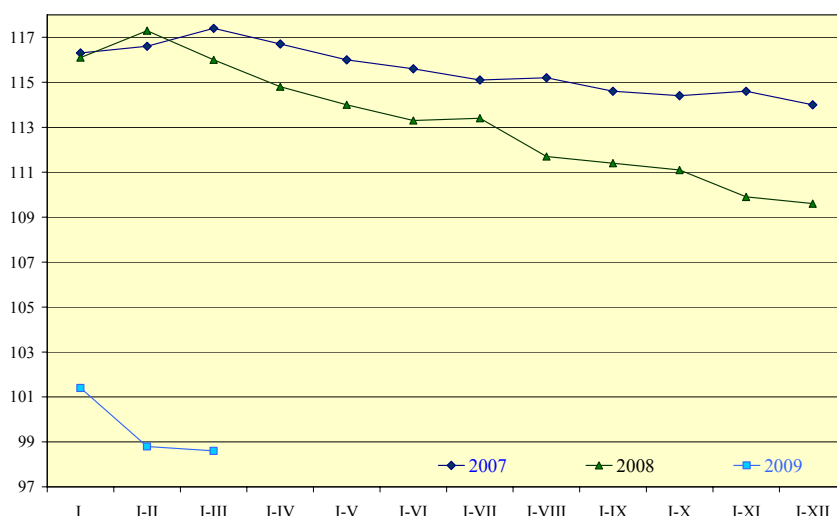
Na rynku żywca rzeźnego w okresie styczeń-marzec 2009 r. zanotowano spadek skupu o 18,7% r/r. Było to efektem słabszego niż przed rokiem poziomu skupu żywca wieprzowego (spadek o 22,9%) oraz żywca drobiowego (spadek o 16,5%) w omawianym okresie. W związku z niższym poziomem produkcji zwierzęcej oraz zbliżającym się okresem świątecznym nastąpił również znaczący wzrost cen żywca rzeźnego. I tak w I kwartale br. średnie ceny żywca wieprzowego wzrosły w skupie o 31,6% i na targowiskach o 23,6%, żywca wołowego wzrosły odpowiednio o 12,9% i 5,9%, a żywca drobiowego wzrosły w skupie o 4,9%. **Podaż mleka** w analizowanym okresie wzrosła o 5,1%, a ceny w skupie spadły o 27,6% r/r.

Handel wewnętrzny – pogłębienie trendu spadkowego...

W 2008 roku wolumen sprzedaży detalicznej w pełnej zbiorowości podmiotów przekroczył poziom sprzed roku o 5,3%, natomiast w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób sytuacja kształtowała się korzystniej i wzrost sprzedaży wyniósł 9,6%³.

W okresie styczeń-marzec 2009 r. sprzedaż detaliczna w cenach stałych spadła o 1,4% i znajdowała się poniżej bardzo wysokiego poziomu dynamiki zanotowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego (w I kw. 2008 r. – 116,1).

Wykres 5. Dynamika sprzedaży detalicznej (analogiczny okres roku poprzedniego=100, ceny stałe)

Źródło: Biuletyny statystyczne GUS z lat 2007-2009

Mniejsza niż przed rokiem sprzedaż w I kwartale 2009 r. wystąpiła w czterech grupach o największym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem. W sekcjach pojazdy samochodowe, motocykle i części oraz paliwa ciekłe i gazowe, spadki osiągnęły najwyższe wartości tj. odpowiednio 12,2% i 10,6% r/r. Mniejsza była sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (spadek o 3,4% r/r) oraz sprzedaż artykułów z grupy 'pozostałe' (spadek o 1% r/r). Dodatnia dynamika w analizowanym okresie, podobnie jak przed rokiem, wystąpiła w sprzedaży detalicznej pozostałych sekcji. Najwyższy jej poziom osiągnęła sprzedaż włókien, odzieży i obuwia (wzrost o 22,2%) oraz pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (wzrost o 19,3% r/r).

W I kwartale 2009 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób była niższa o 9,4% niż przed rokiem⁴. Na uwagę zasługuje bardzo niski poziom sprzedaży hurtowej napojów alkoholowych i bezalkoholowych w analizowanym okresie (spadek o 31,6% r/r). W analogicznym okresie roku 2008 dynamika sprzedaży hurtowej tej sekcji osiągnęła poziom 109,7.

³ W cenach stałych.

⁴ W cenach bieżących.

Inflacja...

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2008 r. ukształtował się na poziomie 4,2%. W kierunku wzrostu oddziaływały wyższe ceny surowców energetycznych i żywności na rynkach światowych, a także zwiększenie popytu krajowego oraz presja płacowa.

W I kwartale 2009 r. wskaźnik CPI nadal znajdował się powyżej poziomu celu inflacyjnego, jednocześnie nie przekraczając dopuszczalnego pasma odchyłeń (3,3% wobec analogicznego okresu roku poprzedniego).

Na wzrost cen w okresie styczeń-marzec 2009 r. złożyło się przede wszystkim przyspieszenie dynamiki cen żywności i napojów (o 4,6%), w tym napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 8,4% r/r). Wyższe były również koszty utrzymania mieszkania (o 8,9%), w tym ceny nośników energii (o 14,4% r/r) - największy wzrost towarzyszył cenom gazu (o 16%) oraz opału (o 22,3% r/r).

Mimo zmniejszającego się popytu wewnętrznego, niższej presji płacowej związanej z rosnącym bezrobociem oraz słabnącej dynamiki produkcji jest to relatywnie wysoki poziom inflacji. Jego źródłem był wzrost światowych cen żywności, cen towarów importowanych (niska wartość złotego) oraz cen regulowanych - z zakresu nośników energii.

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w okresie styczeń-marzec 2009 r. były średnio wyższe o 5% niż w analogicznym okresie 2008 r. Przyspieszenie dynamiki było w głównej mierze wynikiem wzrostu cen surowców. Nie bez znaczenia pozostają również wyższe koszty związane ze wzrostem przeciętnych wynagrodzeń pracowników. Największy wzrost cen wystąpił w sekcji wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 21,3%) oraz sekcji górnictwa i wydobywania (o 8,9% r/r).

Ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w okresie styczeń-marzec 2009 r. o 1,8% w relacji do poprzedniego roku. Tak niska dynamika cen spowodowana była głównie spadkiem zainteresowania na rynku nieruchomości wśród klientów indywidualnych oraz związanym z tym obniżeniem poziomu produkcji budowlanej. Sytuacja ta była pochodną kryzysu finansowego, który ograniczył dostępność kredytów hipotecznych w kraju wpływając tym samym negatywnie na kształtowanie się stosunku popytu do podaży w sektorze.

Głównym determinantem poziomu inflacji w 2009 roku będzie ogólnoświatowe spowolnienie gospodarcze i związane z nim pogarszanie się sytuacji na rynku pracy, które wpłynie na ograniczenie presji inflacyjnej. Uwzględniając wszystkie czynniki ocenia się, że wzrost ogólnego poziomu cen dóbr i usług może w drugiej połowie roku zbliżyć się do poziomu 2,5%.

Rynek pracy – stopniowe pogorszenie...

Od IV kwartału 2008 r. sytuacja na rynku pracy ulega stopniowemu pogorszeniu. Źródłem takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim globalne spowolnienie gospodarcze, którego negatywny wpływ na dynamikę produkcji w sposób pośredni ogranicza popyt na pracę. Tym samym poprawa wskaźników rynku pracy obserwowana od 2003 r. została wyhamowana.

Tabela 4. Podstawowe wskaźniki BAEL w latach 2007-2008

	IV kw. 07	I kw. 08	II kw. 08	III kw. 08	IV kw. 08
Współczynnik aktywności zawodowej (%)	54,1	53,7	53,9	54,6	54,7
Wskaźnik zatrudnienia (%)	49,5	49,4	50,1	51,0	51,0
Stopa bezrobocia (%)	8,5	8,1	7,1	6,6	6,7
Liczba osób pracujących (tys.)	15 538	15 515	15 689	15 990	16 005
Liczba osób bezrobotnych (tys.)	1 448	1 361	1 196	1 132	1 154
Liczba osób biernych zawodowo (tys.)	14 416	14 548	14 445	14 231	14 224

Źródło: GUS

W okresie styczeń-marzec 2009 r. spowolnienie na rynku pracy pogłębiło się, czego dowodem było utrzymanie się przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw na zeszłorocznym poziomie (0,1% r/r). Element ten wraz z coraz słabszymi danymi makro pozwala przypuszczać, że w kolejnych miesiącach trend ten zostanie podtrzymany.

Tabela 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w tys.)

	I-III 2008	I-III 2009	2009/2008
Ogółem	5 360	5 365	100,1
Przemysł	2 600	2 502	96,2
Górnictwo i wydobywanie	178	180	101,6
Przetwórstwo przemysłowe	2 177	2 073	95,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	149,2	149	99,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	95	99	104
Budownictwo	405	426	105,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1 049	1 093	104,2
Transport i gospodarka magazynowa	460	469	101,9
Zakwaterowanie i gastronomia	93	101	108,1
Informacja i komunikacja	156	160	102,4
Obsługa rynku nieruchomości	90	88	97,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	132	150	113,8
Administrowanie i działalność wspierająca	267	270	101,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

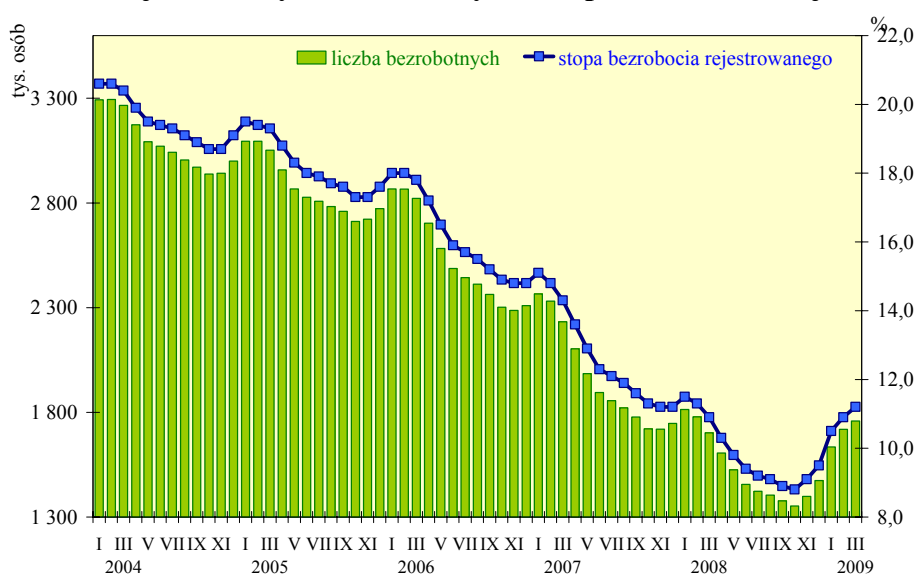
Źródło: Biuletyny statystyczne GUS z lat 2008-2009

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego, w I kwartale 2009 roku, największe zmiany w dynamice zatrudnienia w stosunku do analogicznego okresu ub. r. miały miejsce w produkcji:

1. wyrobów farmaceutycznych	101,9
2. chemikaliów i wyrobów chemicznych	100,9
3. poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji	100,9
4. wyrobów z metali	100,3
<hr/>	
1. wyrobów tekstylnych	84,4
2. odzieży	84,5

W okresie styczeń-marzec 2009 r. w dalszym ciągu rosła liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni oraz stopa bezrobocia.

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego

Źródło: GUS

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec marca 2009 r. ukształtowała się na poziomie 1758,8 tys. osób, tj. o 3,3% wyższym niż w marcu poprzedniego roku. Stopa bezrobocia wyniosła 11,2% i była o 0,3 pkt. proc. wyższa niż w marcu 2008 roku.

Zapoczątkowany w ostatnim kwartale 2008 r. spadek popytu na pracę oraz kontynuacja tej tendencji w kolejnych miesiącach br. pozwalają przypuszczać, że trend ten utrwał się i może się pogłębiać. Możliwe jest jego czasowe ograniczenie w okresie letnim (prace sezonowe), jednakże w skali całego roku przewiduje się wzrost bezrobocia do ok. 12%.

Wzrost wynagrodzeń oraz świadczeń socjalnych...

W okresie styczeń-marzec 2009 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 249 zł (wzrost o 6,3% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego).

Spśród działów przetwórstwa przemysłowego w żadnym nie odnotowano spadku wysokości wynagrodzeń. Największe zmiany w dynamice przeciętnych płac wystąpiły w produkcji:

1. wyrobów farmaceutycznych	117,2
2. wyrobów tytoniowych	111,9
3. chemikaliów i wyrobów chemicznych	109,1
4. napojów	108,0
5. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	107,0

Tabela 6. Przeciętne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

	I-III 2008	I-III 2009	2009/2008
Ogółem	3 056	3 249	106,3
Przemysł	3 046	3 220	105,7
Górnictwo i wydobywanie	5 063	5 413	106,9
Przetwórstwo przemysłowe	2 792	2 921	104,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	4 550	4 805	105,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	2 868	3 095	107,9
Budownictwo	3 090	3 303	106,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 874	3 035	105,6
Transport i gospodarka magazynowa	2 907	3 076	105,8
Zakwaterowanie i gastronomia	2 217	2 299	103,7
Informacja i komunikacja	5 721	6 161	107,7
Obsługa rynku nieruchomości	3 097	3 292	106,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a	5 032	5 435	108,0
Administrowanie i działalność wspierająca	1 861	2 041	109,7

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Źródło: *Biuletyny statystyczne GUS z lat 2008-2009*

Siła nabywcza przeciętnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w I kw. 2009 roku zwiększyła się o 3,2%.

W okresie styczeń-marzec 2009 r. wyższe niż w I kw. 2008 r. były również świadczenia społeczne. Przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 1 486 zł tj. nominalnie o 10,4%, a realnie o 5,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. r. Przeciętna emerytura i renta rolników indywidualnych wzrosła w tym okresie o 6,6% do poziomu 884 zł (realny wzrost o 2,1% r/r).

Przewiduje się, że w 2009 r. w związku z pogarszającą się sytuacją na rynku pracy nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia będzie wolniejszy. Realnie wśród pojedynczych działów w sektorze przedsiębiorstw nie wyklucza się wystąpienia ujemnej dynamiki płac, co wynikać może ze znaczącego spadku popytu na towary eksportowe oraz z rosnącej stopy bezrobocia ograniczającej presję płacową.

Finanse publiczne...

W 2008 roku w ujęciu nominalnym dochody budżetu państwa wyniosły 254,1 mld zł. Wydatki kształtowały się na poziomie 278,7 mld zł. W porównaniu z rokiem 2007 realizacja dochodów była niższa o 13 pkt. proc. (90,1%), a wydatków o 7,5 pkt. proc. (90,2%). W rezultacie deficyt budżetowy był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 24,6 mld zł (w ujęciu nominalnym) wobec 16,9 mld zł w roku 2007.

W okresie styczeń-marzec 2009 r. dochody budżetu państwa wyniosły 66,3 mld zł i były o 6% wyższe od poziomu dochodów osiągniętych w analogicznym okresie roku ubiegłego. Wydatki budżetowe w tym okresie ukształtowały się na poziomie 76,9 mld zł. W porównaniu do wydatków budżetowych zanotowanych w I kw. 2008 r. była to wartość aż o 22% wyższa.

Tabela 7. Realizacja ustawy budżetowej w okresie I-III 2009 (w mld zł)

	Ustawa budżetowa	Wykonanie	%
DOCHODY	303,0	66,3	21,9
Dochody podatkowe i niepodatkowe	269,4	60,5	22,5
Podatki pośrednie	178,0	40,3	22,7
PIT	33,1	8,4	25,4
CIT	40,2	7,5	18,7
Dochody państwowych jedn. budżetowych	16,7	3,6	21,7
Środki z UE i innych źródeł nie podlegaj. zwrotowi	33,6	5,8	17,3
WYDATKI	321,2	76,9	24,0
Obsługa długu krajowego	26,5	4,4	16,8
Obsługa długu zagranicznego	6,1	2,8	46,3
Dotacja dla funduszu emerytalno-rentowego	15,8	3,7	23,8
Dotacja dla FUS	30,9	6,8	22,1
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	45,3	15,6	34,4
SALDO	-18,1	-10,6	58,3
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DEFICYTU	18,1	10,6	58,3
KRAJOWE	12,6	11,0	87,9
Bony skarbowe	-4,6	3,8	-
Obligacje	37,3	9,6	25,9
Przychody z prywatyzacji	12,0	0,3	3,2
Prefinansowanie zadań z udziałem środków z UE	-3,7	-1,5	42,5
ZAGRANICZNE	5,5	-0,4	-

Źródło: Ministerstwo Finansów

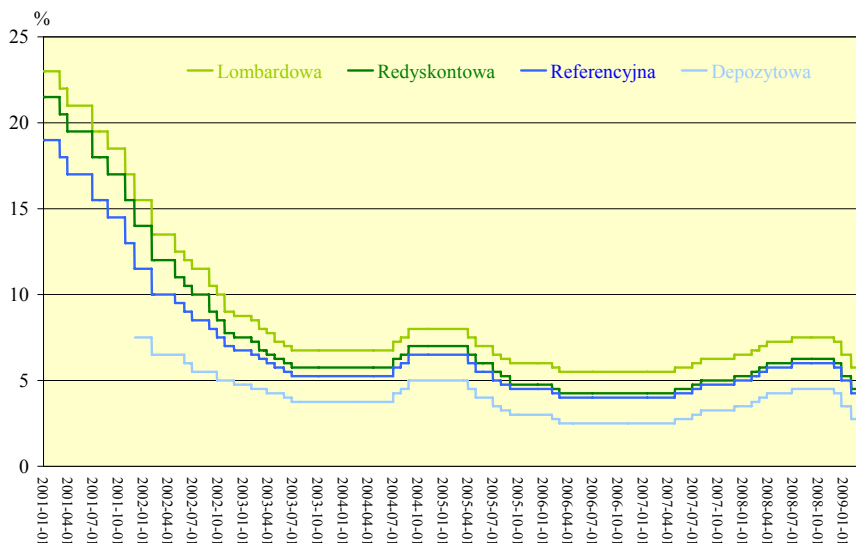
Po stronie dochodów największe znaczenie miały wpływy z podatków pośrednich. Stanowiły one 39,2% całości dochodów zrealizowanych w I kwartale br. i były o 1,9% niższe w ujęciu nominalnym od wpływów z tego tytułu w analogicznym okresie 2008 r. Składnikiem, który zdecydował o wyższych zagregowanych dochodach do budżetu w okresie styczeń-marzec 2009 r. były wpływy z środków z UE i innych źródeł nie podlegających zwrotowi, których wartość w analizowanym okresie wyniosła 5,8 mld zł tj. aż o 80% więcej niż w I kw. 2008 r.

Po stronie wydatków największe znaczenie miały subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego, których wartość w I kw. 2009 r. była o 9,8% wyższa niż w analogicznym okresie ub. r. Koszty obsługi długu krajowego i zagranicznego zrealizowano w odpowiednio 16,8% i 46,3% założonych w ustawie, a ich całkowity udział w wydatkach stanowił 9,5%.

Polityka monetarna i kurs walutowy...

W 2008 roku stopy procentowe zostały zmienione sześciokrotnie. Podwyższenie stóp nastąpiło czterokrotnie każdorazowo o 0,25 pkt. proc., natomiast pod koniec roku dokonano obniżenia stóp łącznie o 1 pkt. proc. Ostatnie działania te były elementem łagodzenia polityki monetarnej ze strony Rady Polityki Pieniężnej, która oceniała, że w średnim okresie bardzo prawdopodobne jest ukształtowanie się poziomu inflacji poniżej celu inflacyjnego. **Na koniec roku stopy procentowe ukształtowały się na poziomie: referencyjna – 5,00%, lombardowa – 6,50%, depozytowa – 3,50%, a redyskonto weksli – 5,25%.**

Wykres 7. Wartość stóp procentowych NBP w latach 2001-2009

Źródło: Narodowy Bank Polski

W okresie styczeń-marzec 2009 r. proces łagodzenia polityki monetarnej był kontynuowany. RPP trzykrotnie obniżyła stopy procentowe. W styczniu redukcja stóp wyniosła 0,75 pkt. proc. oraz w lutym i w marcu po 0,25 pkt. proc. **Na koniec I kwartału br. stopy procentowe ukształtowały się na poziomie: referencyjna – 3,75%, lombardowa – 5,25%, depozytowa – 2,25%, a redyskonto weksli – 4,00%.** Działania te miały na celu obniżenie kosztów pozyskania pieniądza, a co za tym idzie stymulację popytu inwestycyjnego oraz konsumpcyjnego w sytuacji globalnego spowolnienia gospodarczego. Przewiduje się, że w kolejnych miesiącach RPP nie chcąc doprowadzić do wystąpienia nadpłynności złotego na rynku, a co za tym idzie spadku jego wartości oraz zdeterminowania wzrostu ogólnego poziomu cen dóbr i usług, utrzyma stopy na dotychczasowym poziomie, oczekując czerwcowej projekcji inflacji NBP.

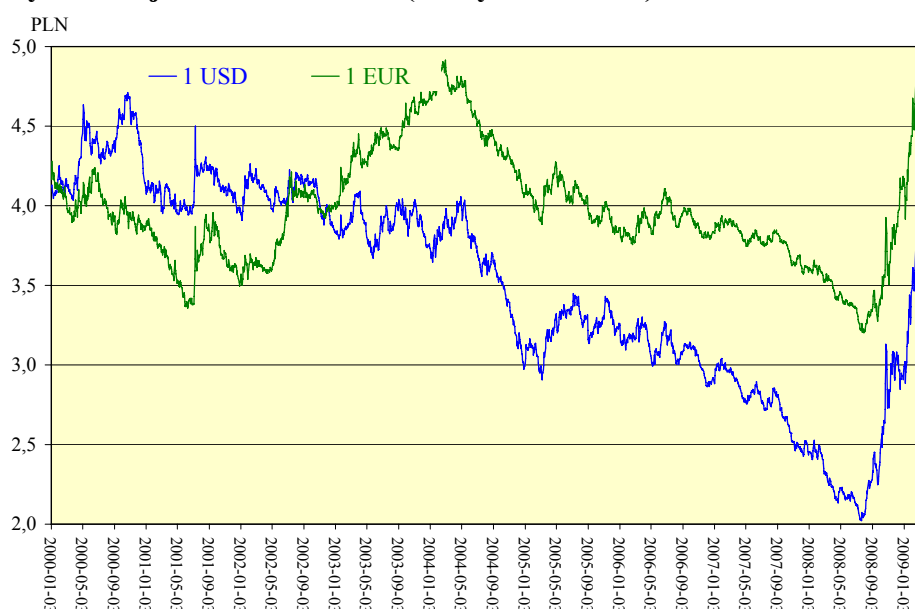
Wielkość kredytów w marcu 2009 r. była wyższa o 35% w stosunku do marca roku ubiegłego. Złożył się na to przede wszystkim wysoki przyrost kredytów dla gospodarstw domowych (o 44% r/r) w tym kredytów zaciągniętych przez osoby prywatne (wzrost o 48% r/r). Zdecydowanie niższy przyrost wartości kredytów zanotowano natomiast w przypadku instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych (wzrost o 28% r/r). Wartość kredytów dla przedsiębiorstw wzrosła o 25% r/r. W efekcie przewidywanego dalszego znacznego zaostrzenia polityki kredytowej wobec małych i średnich przedsiębiorstw, oczekiwany jest dalszy przyrost zadłużenia wśród przedsiębiorstw, jednakże jego dynamika w kolejnych miesiącach może osłabnąć.

W 2008 roku nasza waluta umocniła się zarówno względem euro jak i dolara. Średni roczny kurs EUR/PLN wyniósł 3,5166 zł i obniżył się o 7% w stosunku do 2007 r. Dolar amerykański średnio kosztował 2,4092 zł, a jego wartość spadła w stosunku do średniej z 2007 r. o 12,9%.

W okresie styczeń-marzec 2009 r. średni kwartalny kurs euro wyniósł 4,4953 zł i wzrósł o 25,7% w skali roku oraz 19,1% w stosunku do ostatniego kwartału ub. roku. Kurs dolara w tym samym okresie wyniósł 3,4481 zł i wzrósł o 44,4% w skali roku oraz o 20,4% w porównaniu do IV kw. 2008 r.

Silna deprecjacja kursu złotego względem dolara oraz euro spowodowana była wycofaniem się z krajowego rynku inwestorów zagranicznych (przede wszystkim portfelowych), co pociągnęło za sobą znaczący spadek popytu na złotego. Tendencja ta w dużym stopniu wpłynęła na wartość polskiej waluty w stosunku do euro głównie w drugiej połowie lutego, kiedy to kurs EUR/PLN osiągnął najwyższy od 2004 r. poziom 4,8999 zł. Elementem wpływającym negatywnie na kurs złotego były także problemy krajowych przedsiębiorstw z instrumentami pochodnymi w postaci opcji walutowych, których realizacja pociągnęła za sobą zwiększenie podaży PLN na rynku walutowym, co dodatkowo obniżyło jego wartość w stosunku do pozostałych walut.

Wykres 8. Złoty w relacji do euro i dolara (kursy nominalne)

Źródło: Narodowy Bank Polski

Zmniejszenie obrotów handlu zagranicznego...

Według wstępnych danych GUS w I kwartale 2009 roku wartość eksportu liczonego według cen bieżących wyniosła 22,7 mld euro i była niższa o 20,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2008 roku. Wartość importu wyniosła 24,6 mld euro i była niższa o 27% r/r. Ujemne saldo wyniosło 1,9 mld euro tj. o 1,2 mld euro mniej niż w I kw. 2008 r. Ujemna dynamika eksportu oraz importu była efektem znaczącego spadku popytu wewnętrznego wśród głównych partnerów gospodarczych Polski oraz spadku popytu krajowego. Zmniejszenie ujemnego salda obrotów towarowych wynikało ze stosunkowo dobrej pozycji eksporterów w związku z niską wartością złotego w stosunku do euro i dolara.

Tabela 8. Struktura obrotów handlowych Polski w okresie I-III 2009 r.

	Eksport		Import	
	Udział w strukturze (%)	Zmiana (pkt. proc)	Udział w strukturze (%)	Zmiana (pkt. proc)
Kraje rozwinięte	85,8	+1,3	67,4	-2,4
w tym Unia Europejska	80,3	+0,6	59,6	-3,2
Kraje rozwijające się	6,8	+0,7	21,8	-2,9
Kraje Europy Środkowej i Wschodniej	7,4	-0,2	10,8	-0,7

Źródło: GUS

Główni partnerzy handlowi Polski w okresie I-III 2009 r. (zmiany w stosunku do analogicznego okresu roku 2008):

Niemcy:

Spadek eksportu (€) o 16,5% oraz importu o 32,8%,

Udział w polskim eksporcie 26,6% (+1,1 pkt. proc.); w imporcie 21,6% (-1,9 pkt. proc.)

Rosja:

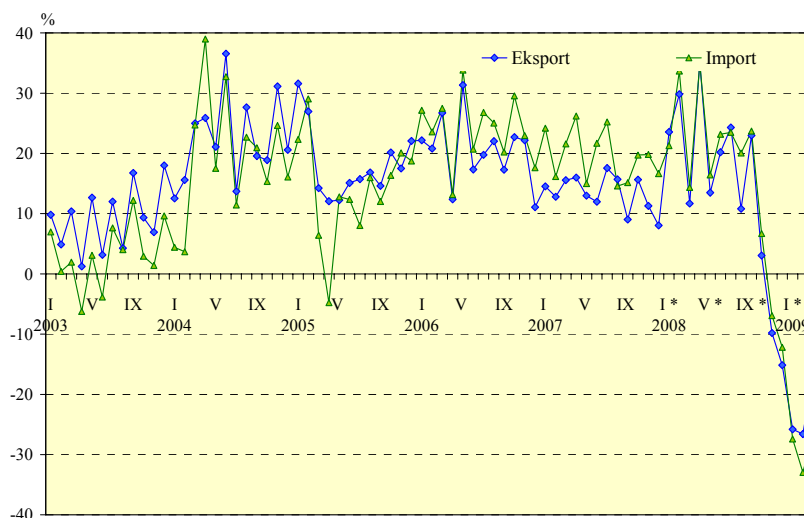
Spadek eksportu (€) o 37,4% oraz importu o 26,6%,

Udział w polskim eksporcie 3,8% (-0,9 pkt. proc.); w imporcie 9,6% (-0,1 pkt. proc.)

Chiny:

Udział w polskim imporcie 10,2% (+2,7 pkt. proc.)

Wykres 9. Dynamika importu i eksportu w euro (ujęcie transakcyjne)

*dane wstępne

Źródło: Narodowy Bank Polski

Według wstępnych danych NBP w ujęciu transakcyjnym (w euro) w okresie styczeń-marzec 2009 r. wartość eksportu wyniosła 23,2 mld euro i była o 23% niższa w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wydatki na import wyniosły 23,7 mld euro, co było wielkością o 29% niższą niż przed rokiem. W konsekwencji saldo obrotów towarowych było ujemne i wyniosło 0,5 mld euro, wobec 3 mld euro w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Przewiduje się, że w 2009 r. wartość eksportu wyniesie ok. 101 mld euro, tj. o ok. 12% mniej niż w 2008 roku. Wartość importu wyniesie natomiast 121 mld euro, tj. o 13% mniej niż w roku 2008. Saldo obrotów towarowych osiągnie poziom ok. 20 mld euro, czyli o ok. 4,7 mld euro mniej wobec roku 2008.

Poprawa bilansu płatniczego...

Wstępne dane bilansu płatniczego w pierwszych trzech miesiącach 2009 roku wskazują na poprawę sytuacji w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

W okresie tym odnotowano zmniejszenie ujemnego salda na rachunku bieżącym do -79 mln euro wobec -4,7 mld euro w I kw. 2008 r. Wynik ten był efektem znacznego zmniejszenia deficytu na rachunku obrotów towarowych (o ponad 2,7 mld euro), także ujemnego salda dochodów (o 1,4 mld euro).

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych w I kw. 2009 roku osiągnął poziom 1,9 mld euro. Kwota ta była o 44% niższa od wartości BIZ zanotowanej w analogicznym okresie ub. r.

Tabela 9. Bilans płatniczy w latach 2005-2009 (w mln euro)

	2005	2006	2007	2008	I-III 2009
Rachunek bieżący	-3 016	-7 445	-14 586	-19 613	-79
Towary: saldo	-2 242	-5 539	-12 369	-16 538	-502
Wpływy z eksportu	77 562	93 406	105 893	119 325	23 248
Wyплаты z importu	79 804	98 945	118 262	135 863	23 750
Usługi: saldo	585	582	3 408	3 441	570
Dochody: saldo	-5 373	-7 712	-11 827	-11 774	-1 524
Transfery bieżące: saldo	4 014	5 524	6 202	5 258	1 377
Rachunek kapitałowy	786	1 666	3 418	3 936	1 809
Rachunek finansowy	12 190	10 459	28 801	27 611	3 729
Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą	-2 767	-7 122	-3 505	-2 333	-454
Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce	8 330	15 741	16 674	10 970	1 925
Inwestycje portfelowe: aktywa	-2 008	-3 685	-4 345	1 609	117
Inwestycje portfelowe: pasywa	11 811	1 343	551	-3 524	-931
Pozostałe inwestycje: aktywa	-2 181	-3 137	-1 082	4 689	4 179
Pozostałe inwestycje: pasywa	-1 132	7 868	21 941	16 632	-1

*dane wstępne

Źródło: Narodowy Bank Polski

MINISTERSTWO GOSPODARKI**Departament Analiz i Prognoz**

Warszawa, czerwiec 2009 r.

WYNIKI GOSPODARCZE POLSKI W LATACH 2008-2009

Wyszczególnienie	Jednostka	2008	III 2008	III 2009	I-III 2009
PKB	%	104,9			100,8 ¹
Spożycie ogółem	%	105,9			103,9 ¹
Spożycie indywidualne	%	105,4			103,3 ¹
Akumulacja	%	103,8			76,2 ¹
Nakłady brutto na środki trwałe	%	108,2			101,2 ¹
Ceny					
Średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych	%	104,2	104,1	103,6	103,3
Średnioroczny wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu	%	102,2	102,5	105,6	105,0
Produkcja²	%				
Produkcja sprzedana przemysłu	%	102,5	100,7	98,1	90,0
Produkcja budowlano-montażowa	%	110,9	116,8	101,2	98,7
Wynagrodzenia					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej, w tym:	zł	2 944			
- w sektorze przedsiębiorstw	zł	3 186	3 153	3 333	3 249
Przeciętna emerytura i renta					
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	zł	1 419	1 421	1 548	1 486
- rolników indywidualnych	zł	858	859	914	884
Rynek pracy					
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	tys. osób	5 392	5 376	5 325	5 365
Przeciętna liczba emerytów i rencistów	tys. osób	9 257	9 219	9 341	9 335
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	tys. osób	7 779	7 726	7 900	7 889
- rolników indywidualnych	tys. osób	1 478	1 493	1 441	1 446
Stopa bezrobocia (stan na koniec okresu)	%	9,5	10,9	11,2	11,2
Handel zagraniczny wg GUS					
Saldo obrotów handlowych	mln euro	-24 762 ³			-1 924 ³
Eksport	mln euro	114 566 ³			22 705 ³
Import	mln euro	139 328 ³			24 629 ³

1 - szacunek GUS

2 - dot. pełnej zbiorowości podmiotów w 2008, pozostałe dane dla podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób

3 - dane wstępne

	Jednostka	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Produkt Krajowy Brutto (zmiana)	%	7	6,2	7,1	5	4,5	4,3	1,2	1,4	3,9	5,3	3,6	6,2	6,8	4,9
Spożycie indywidualne (zmiana)	%	3,2	8,8	7,1	5	5,4	3,1	2,3	3,4	2,1	4,7	2,1	5,0	4,9	5,4
Nakłady brutto na środki trwałe (zmiana)	%	16,5	19,7	21,8	14	6,6	2,7	-9,7	-6,3	-0,1	6,4	6,5	14,9	17,6	8,2
Produkcja sprzedana przemysłu (zmiana)	%	9,7	8,3	11,5	3,5	3,6	6,7	0,6	1,1	8,3	12,6	3,7	11,2	9,5	3,5
Produkcja budowlano-montażowa (zmiana)	%	8,1	4,6	17,1	11	9,4	1,4	-11,7	-4,1	1,6	1,8	8,0	15,9	12,2	12,9
Inflacja (średnioroczna)	%	27,8	19,9	14,9	11,8	7,3	10,1	5,5	1,9	0,8	3,5	2,1	1,0	2,5	4,2
Inflacja (XII/XII)	%	21,6	18,5	13,2	8,6	9,8	8,5	6,3	0,8	1,7	4,4	0,7	1,4	4,0	3,3
Pracujący w gospodarce narodowej	mln osób	15,5	15,8	16,2	16,2	15,9	15,5	15,0	12,8	12,6	12,7	12,9	13,2	11,2	b.d.
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	tys. osób	5738	5664	5745	5856	5795	5312	5138	4912	4724	4684	4773	4918	5150	5398
Liczba bezrobotnych	tys. osób	2629	2360	1826	1831	2350	2703	3115	3217	3176	3000	2773	2309	1747	1474
Stopa bezrobocia	%	14,9	13,2	10,3	10,4	13,1	15,1	17,5	18,0	20,0	19,0	17,6	14,8	11,4	9,5
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w gospodarce narodowej	PLN	691	874	1066	1233	1697	1894	2045	2098	2185	2273	2361	2477	2691	2944
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w gospodarce narodowej	%	2,8	5,5	5,9	3,3	4,7	1,0	2,5	0,7	3,4	0,7	1,8	4,0	6,3	6,0
Przeciętne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw	PLN	754	957	1162	1349	1835	2057	2203	2277	2342	2439	2516	2644	2888	3179
Przeciętne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw	%	3,2	5,8	5,5	3,7	3	1,3	1,6	1,5	2,0	0,8	1,2	4,2	6,7	5,9
Przeciętna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych brutto	%	3,2	2,1	4,6	2,2	3,9	-2,3	4,7	4,6	4,1	0,6	0,3	6,2	0,0	4,1
Saldo obrotów towarów i usług (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	-18,7	-15,8	-15,0	-12,8	-11,7	-9,7	-12,9	-18,6	-24,8
Wartość eksportu (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	34,4	40,2	43,5	47,5	59,7	71,4	87,9	101,8	114,5
Wzrost eksportu (wg GUS – r/r)	%	-	-	-	-	-	-	16,9	8,2	9,3	25,6	19,6	23,1	15,8	12,5
Wartość importu (wg GUS)	mld EUR	-	-	-	-	-	53,1	56,0	58,5	60,4	71,4	81,2	100,8	120,4	139,3
Wzrost importu (wg GUS – r/r)	%	-	-	-	-	-	-	5,6	4,4	3,2	18,2	13,8	24,1	19,4	15,7

¹wstępny szacunek GUS

²dot. danych dla podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób

*Opracowano
w Zespole Analiz Makroekonomicznych
w Departamencie Analiz i Prognoz
Monika Krupa-Leończyk
Tomasz Chalupa*

*Akceptowała Aneta Piątkowska
Dyrektor Departamentu*